

Tárgytematika / Course Description

Helyi politika, helyi társadalom

AKNB_SSTM035

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Tóth Péter

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A nemzeti szint alatt szerveződő, területi kötődéssel bíró lokális társadalmak szerveződésének és belső folyamataikra ható társadalmi, gazdasági, politikai jelenségek bemutatása és értelmezése. A magyar önkormányzatiság kialakulásának és működésének megismertetése. A helyi társadalomra ható viszonyrendszereinek bemutatása esettanulmányokon keresztül.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Témakörök

1. Globalizálódás – A társadalmi szerveződés szintjei – A „nagy társadalom” és a „helyi társadalom” viszonya
2. A helyi társadalom és a helyi hatalom fogalma, dimenziói és tagoltsága
3. Magyarország helyi társadalmi a rendszerváltás tükrében. A tanácsrendszer és a települési önkormányzati rendszer különbségei
4. Kisebbségek a helyi társadalomban. Kisebbségi önkormányzatok működése Magyarországon
5. Helyi társadalmi konfliktusok
6. A helyi elit, civil társadalom és a helyi politika
7. Város és község – A helyi hatalom és koordinátái – Nagypolitika és lokalitás
8. Választási rendszer működése, önkormányzati választások Magyarországon, eredmények
9. Vidéki kapcsolathálózatok, kistelepülések, lakosságcsere, dzsentifikáció
10. Önkormányzás, önkormányzatiság – Helyhatósági választások – Közfeladatok és közszolgáltatások
11. eGovernment, az IKT és a virtuális közösségek hatása a helyi társadalmakra
12. Helyi média és közvélemény, helyi nyilvánosság változása és befolyásolásának lehetőségei
13. Társadalmi tőke, közösségi hálózatok szerepe, közösségfejlődés, közösségfejlesztés
14. Esettanulmányok

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

szóbeli vizsga

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:Böhm Antal (1996) *A helyi társadalom*.Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola Társadalomtudományi és Közművelődési Tanszéke.

Böhm Antal (szerk.) (2006): *A helyi hatalom és az önkormányzati választások Magyarországon 1990-2002*. MTA Politikai Tudományok Intézete, Budapest.

A fenti kötetből az alábbi tanulmányok kelljenek

Böhm Antal (2006) Az önkormányzati választások a parlamenti választások tükrében. pp. 11-18.

Vigvári András (2006) Politika, gazdaság és reformkényszer a helyi önkormányzati szektorban 1990-2004. pp. 19-65.

Kákai László (2006) Pártok és civil szervezetek Magyarországon a rendszerváltástól napjainkig. pp. 66-119.

Tamás Veronika (2006) Vállalkozói érdekcsoportok szerepe az önkormányzatokban és a választásokon. pp. 146-174.

Bugovics Zoltán (2006) Elit-teli képviselő-testületek. pp. 209-222.

Bódi Ferenc (2006) A falusi önkormányzatok újjáéledése és demokráciadeficitje. pp. 320-340.

1

Giddens, Anthony (2008) Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest. pp 43-70. -- 2. fejezet - A globalizáció és a változó világ

<https://www.box.com/s/dpv2nnpc7dijhu5pri37>

Vitányi Iván (1995) A társadalom logikája. Budapest: Pesti Szalon Könyvkiadó. A társadalmi szerveződés szintjei. 13–18.

2

Pál László (1984): Kísérlet a helyi társadalom “dimenzióinak” a megragadására. In.: Böhm Antal-Pál László (szerk.) *Helyi társadalom II. Régiók, kistájak*. MSZMP KB. Társadalomtudományi Intézete, Bp. 1984. pp. 7-23. Letölthető innen: <http://www.box.net/shared/mjhxmbd64e>

3

Oláh, Csaba. 2007. “Átmenet a normatív tanácsrendszerből a stratégiai szemléletű önkormányzásba a helyi igazgatás hatékonyságának tükrében.” in *A tudós tanár. Tanulmánykötet a 60 éves Gebei Sándor tiszteletére*, szerkesztette Sándor Gebei. Eger. <http://tortenelem.ektf.hu/efolyoirat/04/olahcs.htm>.

4

Eiler Ferenc – Kovács Nóra (2000): A kisebbségi önkormányzatok rendszere Magyarországon. *Regio*, 3. sz.http://www.kisebbségivalasztasok.mtaki.hu/all_in_one/eiler_ferenc_kovacs_nora_regio_2000_3.pdf

Rátkai Árpád. 2002. “Az etnobiznisz intézményesülése.” *Convietuirea - Együttélés* 117-124.<http://www.nemzetisegek.hu/etnonet/ratbiz.htm> (2010. június 22.).

5

Bajnok Andrea (2013) ”Akad vélemény, szabad a párbeszéd! Balatonakarattya önállósodásának reprezentációja a helyi sajtóban.” *Médiakutató. Ősz*. pp. 89-99.

<https://app.box.com/s/xhp0d45q7lg7tzip33ro0>

6

Brachinger, Tamás. 2008. "A civil kezdeményezések hatása a városi kormányzásra." *Tér és Társadalom* 22:193. http://www.rkk.hu/TET/2008_1/TET_2008_1.pdf.

Medgyesi Konstantin (2005) "A kertész, az orvos és a borkimérő. Kisvárosi rendszerváltozás és a helyi hatalmi elit." *Szociológiai Szemle*, 1. sz. pp. 60-71.
<https://app.box.com/s/mndy74lncsa1tekayupu>

7

Csefkó Ferenc. 2008. "A város(közösségi) önkormányzás kialakításának elvi alapjai." *Tér és Társadalom* 22:109. http://www.rkk.hu/TET/2008_1/TET_2008_1.pdf.

8

Political Capital. 2010. "Választási kisokos. A 2010-től hatályos önkormányzati választási rendszer szabályainak rövid áttekintése." http://www.politicalcapital.hu/wp-content/uploads/2010/08/PC_valasztasi_kisokos_onkormanyzati_2010.pdf (Elérés 2010. Szeptember 4.

11

Kumin Ferenc (2001): Az online Baja. *Médiakutató*, 2001. (4. évf.) Tél,

http://www.mediakutato.hu/cikk/2001_04_tel/09_online_baja/

Kumin Ferenc (2004): Média és közszolgáltatások. *Világosság*, 2004. (45. évf.) 1. sz. pp. 29-48.

<http://www.vilagosság.hu/pdf/20040510103148.pdf>

Howard Rheingold (1995): Virtuális közösségek. *Ökotáj*, 1.

sz.
<http://epa.oszk.hu/00000/00005/00009/utak2.html>

12

Kabai Imre – Marelyn Kiss József – Dénes Attila (2001): A helyi nyilvánosság és a helyi médiumok. *Jelenkutató Intézet*. <http://www.mjvsz.hu/resourcea/5/SP7QuIQOoGBW4gBUy0f8CtHhl.pdf>

Zöldi László (2006): A helyi sajtó reneszánsza. *Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle*, 2006. febr. (41. évf.) 1. szám.

http://szemle.szszbmo.hu/lap.php?kiad_azon=32&cikk_azon=288

Zöldi László (2001): A globális sajtó. *Médiakutató*, 4. Tél.

http://www.mediakutato.hu/cikk/2001_04_tel/10_glokalis_sajto/

Zöldi László (2001): Két vas a tűzben. A globális sajtó a választási kampányban. http://www.mediakutato.hu/cikk/2002_02_nyar/03_ket_vas

13

Csizmadia Zoltán (2002) Robert Putnam: *Bowling Alone*. (recenzió) *Szociológiai Szemle*. 3. szám pp. 183-193. http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-566/szoc_szemle/TPUBL-A-566.pdf

Kákai László (2004): Politikai kultúra és lokalitás. *Századvég*, 2004. (9. évf.) 33. sz. 65. old.

Kis Krisztián (2006): A társadalmi tőke, mint a társadalmi és gazdasági folyamatokat befolyásoló erőforrás. *Agrártudományi Közlemények*, 2006/20. pp. 69-73.

<http://www.date.hu/acta-agraria/2006-20/11KisK.pdf>

Ajánlott irodalom:

Az egyes témaköröknél az órákon megadott cikkek, olvasmányok, dokumentumfilmek.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL